

BERGSSTATEN

KOPIA

BESLUT

Sid 1(8)

2022-09-23

Dnr BS 23-907-2018

Björkdalsgruvan AB
Björkdal 1
934 94 Kåge

Ansökan om markanvisningsförrättning till förmån för bearbetningskoncessionerna Häbbersfors K nr 1, Häbbersfors K nr 2, Häbbersfors K nr 3, Häbbersfors K nr 4, Häbbersfors K nr 5, Häbbersfors K nr 6, Häbbersfors K nr 7, Storheden K nr 1 och Nylund K nr 1, Skellefteå kommun, Västerbottens län

Beslut

Bergmästaren beviljar Björkdalsgruvan AB:s, 556209-6098, ansökan och anvisar mark i enlighet med bolagets yrkande.

Markanvisningsbeslutet gäller till förmån för bearbetningskoncessionerna Häbbersfors K nr 1, Häbbersfors K nr 2, Häbbersfors K nr 3, Häbbersfors K nr 4, Häbbersfors K nr 5, Häbbersfors K nr 6, Häbbersfors K nr 7, Storheden K nr 1 och Nylund K nr 1, Skellefteå kommun, Västerbottens län.

Den anvisade marken avser tre områden (se nedan koordinater samt bifogad karta, bilaga 1). "Område 1" och "Område 2" ska nyttjas för påbyggnad av västra spärrdammen samt för avskärmande diken och inspektionsvägar. "Område 3" ska nyttjas för anläggande av dagbrott, fortsatt deponering av gråberg samt för avskärmande diken och inspektionsvägar.

Markanvisningsbeslutet gäller tillsvidare, dock som längst så länge någon av bearbetningskoncessionerna Häbbersfors K nr 1, Häbbersfors K nr 2, Häbbersfors K nr 3, Häbbersfors K nr 4, Häbbersfors K nr 5, Häbbersfors K nr 6, Häbbersfors K nr 7, Storheden K nr 1 och Nylund K nr 1 är gällande.

Markanvisningsområdet

Beslutet om markanvisning avser tre områden, se bifogad karta (bilaga 1), och omfattar en yta om totalt 82,1 hektar som begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Dnr

Område 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
105	7213271.76	763051.31
106	7213636.95	763005.46
L19	7213631.50	763034.49
HP 24	7213611.17	763079.12
HP72	7213304.04	763117.70

Område 2

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
HP26	7214111.12	762945.94
HP74	7214099.64	762997.03
HP104	7213635.15	763055.24
L30	7213642.70	763038.80
107	7213649.35	763003.91

Område 3

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
HP 51	7213125.50	765822.45
122	7213093.40	765882.90
123	7213015.79	765875.70
124	7212952.12	765875.10
125	7212670.69	765898.91
126	7212479.23	765913.99
127	7212429.48	765911.72
128	7212288.19	765895.99
129	7211878.75	765850.89
130	7211815.55	765846.33
131	7211763.86	765848.00
132	7211799.63	765779.56
133	7211741.21	765513.84
134	7211700.70	765272.28
135	7211625.58	764840.00
136	7211613.97	764439.93
O	7211874.91	763958.62
HP61	7212022.96	764181.51
HP60	7211933.71	764134.12
HP59	7211898.06	764225.85
HP58	7211808.35	764544.25
HP57	7211933.03	764669.06

HP56	7211796.93	765171.53
HP55	7212050.08	765300.67
HP54	7212038.44	765322.83
V103	7212482.83	765555.41
HP53	7212535.16	765582.82
HP52	7212577.35	765540.36

Tillträde till den anvisade marken får ske innan detta beslut har vunnit laga kraft under förutsättning att sökanden har ställt säkerhet för den ersättningskyldighet som avses i 7 kap. 1-3 §§ minerallagen.

Bakgrund

Ansökan om markanvisningsförrättning kom in från Björkdalsgruvan AB (hädanefter sökanden) den 8 oktober 2018. Efter detta har ansökan reviderats på så sätt att ansökt område inskränkts, detta genom komplettering som inkom den 17 mars 2020. Ansökan avser mark i anslutning till Björkdalsgruvan i Skellefteå kommun, och ska gälla till förmån för bearbetningskoncessionerna Häbbersfors K nr 1, Häbbersfors K nr 2, Häbbersfors K nr 3, Häbbersfors K nr 4, Häbbersfors K nr 5, Häbbersfors K nr 6, Häbbersfors K nr 7, Storheden K nr 1 och Nylund K nr 1.

Det är Björkdalsgruvans avsikt att marken ska kunna nyttjas för anläggande av dagbrott och för fortsatt deponering av gråberg. Utöver detta ska marken nyttjas för påbyggnad av västra spärrdammen samt för avskärmande diken och inspektionsvägar.

Sökanden har till sin ansökan bland annat lämnat in en karta och beskrivning över den mark som avses med ansökan samt kopior av avtal och andra överenskommelser träffade med markägare och innehavare av särskild rätt till marken.

Bergsstaten har med anledning av ansökan beställt en fullständig rättighetsutredning från Lantmäteriet. Rättighetsutredningen inkom till Bergsstaten den 11 december 2020.

Ansökan har remitterats till Skellefteå kommun då ansökan rör mark eller annat utrymme utanför koncessionsområdet. Underrättelse om ansökan har sänts till berörda fastighets- och övriga kända sakägare där dessa beretts möjlighet att inkomma med eventuella synpunkter på ansökan. Ansökan har även kungjorts i ortstidningen Norran samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Yttrande från Skellefteå kommun har inkommit till Bergsstaten. Skellefteå kommun framför att markanspråket i princip går i linje med tidigare planer och har därmed inga synpunkter kring det. Vidare anser kommunen att det behövs utredning om påverkan av miljöaspekter, MKN, djurliv, dammsäkerhet, fornlämningar och andra aspekter som kan komma att påverkas. Utredning ska också visa på hänsynstaganden och åtgärder.

Det har även inkommit en skrivelse från fastighetsägaren till fastigheten Kvarnforsliden 1:5 där i huvudsak följande framförs. I underrättelse daterat 2019-06-03 på rubricerat, står texten bland annat "huruvida mark och andra utrymmen får tas i anspråk för gruvändamål". Då det gäller markanvisning västra dammen belägen vid Kvarnforsliden 1:5, har jag i uppgörelsen med gruvbolaget endast upplåtit mark för detta ändamål inklusive dike för avvattning. Vidare skulle ytterligare mark inom arrenderat område inte tas i anspråk, annat än om man tvingas till omtag av dammen. "Gruvändamål" är ett väldigt otydligt och svårtolkat ord som bara ställer till med problem. Ge tydliga regler vad som får göras enligt träffade avtal. Jag kräver att man håller sig till vad man avtalat. Då det gäller Kvarnforsliden 1:5 så är det ok med markanvisning om man följer vad som avtalats.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Ärenden om markanvisning prövas vid markanvisningsförrättning enligt bestämmelserna i 9 kap. minerallagen, detta enligt 5 kap. 1 § minerallagen.

Markanvisningsförrättning hålls på begäran av koncessionshavaren. Vid en sådan förrättning bestäms den mark inom koncessionsområdet som koncessionshavaren får ta i anspråk för bearbetning av mineralfyndighet. Vidare bestäms den mark eller det utrymme som koncessionshavaren, inom eller utom koncessionsområdet, får ta i anspråk för verksamhet som hänger samman med bearbetningen. Härvid ska även verksamhetens art anges, detta enligt 9 kap. 1 § minerallagen.

För det fall koncessionshavaren är överens med markägaren och innehavarna av särskild rätt till marken, ska mark eller annat utrymme anvisas i enlighet med överenskommelsen. I den mån överenskommelse inte har träffats ska den mark eller det utrymme anvisas som behövs. Även mark inom eller utom koncessionsområdet som hotas av ras eller sättningar vid bearbetningen kan anvisas, enligt 9 kap. 2 § minerallagen.

Anvisning får inte avse mark eller annat utrymme inom sådant område som avses i 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, detta enligt 9 kap. 2 § 2 st. minerallagen.

Mark eller annat utrymme anvisas tillsvidare, om inte sökanden begär något annat, enligt 9 kap. 3 § minerallagen.

Vid förrättningen ska sammanträde hållas med sökanden och övriga sakägare. Om stridiga intressen saknas, behövs dock inte något sammanträde, 9 kap. 13 § minerallagen.

Beslut om markanvisning ska bland annat innehålla avgörande i sådana tvister om ersättning enligt 7 kap. 1–3 §§ minerallagen och som har prövats vid förrättningen. Dessutom ska beslutet innehålla avgörande i frågor om förrättningskostnader som anges i 20 och 21 §§ minerallagen. Om löseskilling eller intrångsersättning bestäms, ska i beslutet också anges om belopp ska deponeras enligt 10 kap. 2 § minerallagen och var depositionen ska ske, detta enligt 9 kap. 22 § minerallagen.

Gränserna för mark som anvisas ska utstakas och utmärkas i behövlig omfattning. Karta ska upprättas över marken. Den ska göras så noggrann som ändamålet kräver. Kan förrättningen genomföras och förrättningsresultatet åskådliggöras utan karta, behöver en sådan dock inte upprättas, enligt 9 kap. 25 § minerallagen.

Anvisad mark eller anvisat utrymme får tillträdas innan markanvisningsbeslutet har vunnit laga kraft, om sökanden har ställt säkerhet för den ersättningsskyldighet som avses i 7 kap. 1-3 §§ minerallagen och bergmästaren inte bestämmer annat, detta enligt 9 kap. 26 § minerallagen.

När en bearbetningskoncession upphör, förlorar koncessionshavaren den rätt till marken eller utrymmet som koncessionshavaren har på grund av markanvisningen, detta enligt 13 kap. 1 § minerallagen.

Förarbeten och doktrin

Gällande vad som avses med verksamhet som hänger samman med bearbetning kan ledning hämtas från bestämmelsen om markanvisning i 4 kap. 3 § gruvlagen, med vilken motsvarande bestämmelser i minerallagen i stort överensstämmer. Av sagda paragraf framgår bland annat följande. Inmutaren har rätt att få sig anvisad mark för gruvdriften och därmed sammanhängande verksamhet, såsom för uppförande av byggnad eller annan anläggning eller för väg, transportbana eller ledning eller för uppläggande av malm samt varp och andra avfallsprodukter (jfr. prop. 1988/89:92 s. 113 och 1974:32 s. 8).

Under begreppet gruvdriften torde hänföras, förutom själva brytningen, allt det förfarande som avser uppföring, sovring och malmens vidare behandling på mekanisk väg vid gruvan i avsikt att göra den mera lämpad för förädling. Dit torde också räknas anrikningsverk som uppförts i direkt anslutning till en gruva och huvudsakligen avser att anrika endast denna gruvans produkter. Om anrikningsverket är beläget på annat håll, så att produkterna från gruvan måste, annorledes än genom någon kortare, rent lokal transportanordning, transporteras från gruvan till anrikningsverket, torde verket däremot ej räknas till gruvdriften. Malmens behandling i masugn hör ej till gruvdriften, men däremot till verksamhet som sammanhänger med gruvdriften. Till begreppet byggnader torde vara att hänföra även kontor och bostäder åt gruvans förvaltningspersonal och arbetare. Den mark som anvisas utom utmål behöver inte nödvändigtvis ligga i direkt anslutning till utmålet. Dock ligger det i sakens natur att mark ej kan anvisas alltför långt från utmålet. (jfr. Delin, Lars, Minerallagen med kontinentalsockellagen, Upplaga 1:1, s.162; L. Delin: Gruvlagstiftningen, 1977, s.113f.).

Överenskommelser mellan parterna i markanvisningsfrågan ska iakttas. Behovsprövningen blir med andra ord dispositiv och inte föremål för officialprövning. Markanvisningen är dock obligatorisk (prop. 1988/89:92 s. 113).

Utstakning och utmärkning ska ske i de allra flesta fall. Avsteg från regeln kan dock göras om gränsmarkeringen antingen är mycket svår att utföra eller framstår som obehövlig (prop. 1988/89:92 s.119). Utstakning bör exempelvis inte förekomma när

exploatören äger marken eller mark anvisas efter överenskommelse, om inte sökanden särskilt begär det. Även i andra fall är det som regel obehövt att staka och märka ut områdena på marken om inte tvist råder om deras utsträckning. Skulle en sådan tvist uppstå senare, kan utstakning ske då (SOU 1986:53 s.244).

Vad gäller tidpunkten för tillträde ligger det i sakens natur att tillträde får ske först sedan beslutet om markanvisning har vunnit laga kraft. Någon uttrycklig bestämmelse om detta har inte ansetts behövt. Däremot finns det i 9 kap. 26 § minerallagen en bestämmelse som ger koncessionshavaren möjlighet att tillträda anvisad mark innan markanvisningsbeslutet vunnit laga kraft. En förutsättning för att bestämmelsen ska bli tillämplig är att bergmästaren meddelat ett beslut om markanvisning (prop. 1988/89:92 s. 102).

Vägledande avgöranden

I NJA 2013 s. 350 anförde HD att vid markanvisning enligt minerallagen ska behovet av marken bedömas, och tiden för anvisningen fastställas, utan hänsyn till att ett tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten är tidsbegränsat.

Bergmästarens bedömning

Inledningsvis bedömer bergmästaren att ändamålen med ianspråktagandet av den ifrågakommande marken utgör bearbetning samt sådan verksamhet som hänger samman med bearbetningen.

Efter genomgång av de överenskommelser och avtal som sökanden inkommit med i ärendet samt efter att ha stämt av dessa mot inkommen rättighetsutredning från Lantmäteriet, kan bergmästaren konstatera att överenskommelser har träffats med samtliga berörda fastighetsägare och övriga sakägare. Sökanden har därmed sådan rådighet över marken att markanvisning kan ske. Då överenskommelser har träffats i samtliga fall saknas anledning att göra en behovsprövning och förrättningen har med anledning av detta även genomförts utan sammanträde.

Vad gäller synpunkterna inkomna från Skellefteå kommun kan bergmästaren inledningsvis konstatera att kommunen framhållit att markanspråket i princip går i linje med tidigare planer och har därmed inga synpunkter kring det. Vad gäller kommunens synpunkter angående behov av utredning om påverkan av miljöaspekter, MKN, djurliv, dammsäkerhet, fornlämningar och andra aspekter som kan komma att påverkas så kan bergmästaren framhålla följande. Det åligger sökanden att se till att de tillstånd som krävs enligt såväl minerallagen som annan lagstiftning finns på plats innan marken tas i anspråk och/eller åtgärder vidtas. Inom ramen för en markanvisningsförrättning har bergmästaren, som framgår ovan under rubriken ”tillämpliga bestämmelser”, att anvisa mark enligt överenskommelse alternativt efter en behovsprövning. Följden av en markanvisningsförrättning blir att den anvisade marken sakrättsligt knyts till gruvan. Sökanden får en begränsad sakrätt till fast egendom av speciell art. Vad gäller exempelvis fornlämningar och miljöfrågor så är detta således inte något som prövas inom ramen för en markanvisningsförrättning enligt minerallagen.

Vad gäller synpunkterna från fastighetsägaren till fastigheten Kvarnforsliden 1:5 så kan bergmästaren framhålla följande. I markanvisningsärenden tar bergmästaren ställning till om överenskommelser föreligger som ger sökanden rådighet över marken inom ramen för markanvisningsförrättningen. I förevarande ärende finns överenskommelser träffade med fastighetsägare och övriga rättighetshavare. Under dessa förutsättningar anvisas mark i enlighet med vad som överenskommit, detta enligt 9 kap. 2 § minerallagen. För det fall sökanden inte håller sig till vad som avtalats i ett specifikt fall så får detta i så fall prövas inom ramen för en civilrättslig process, och är inget som bergmästaren kan ta ställning till inom ramen för detta beslut.

Bergmästaren kan konstatera att tvister om ersättning enligt 7 kap. 1-3 §§ minerallagen, frågor om ersättning för förrättningskostnader enligt 9 kap. 20 § och 9 kap. 21 § andra stycket minerallagen, eller fråga om deposition enligt 10 kap. 2 § minerallagen inte föreligger.

Bergmästaren beslutar med stöd av 9 kap. 21 § första stycket minerallagen och 43 § mineralförordningen, att sökanden ska betala markanvisningsavgift till staten om 40 000 kronor.

Enligt bergmästarens bedömning är därför förutsättningarna för att bevilja ansökan och anvisa marken i enlighet med bolagets yrkande uppfyllda.

Sökanden har inkommit med en markanvisningskarta. Den är daterad 17 mars 2020, och ska utgöra designation till beslutet. Utstakning eller utmätning av gränser i samband med förrättningen är inte nödvändigt enligt bergmästarens bedömning. Detta då anvisning sker efter överenskommelse samt då ingen av parterna särskilt begärt detta.

Vad gäller tillträde till den anvisade marken så får, som nämnts ovan, anvisad mark eller annat utrymme tillträdas innan markanvisningsbeslutet har vunnit laga kraft, om sökanden har ställt säkerhet för den ersättningskyldighet som avses i 7 kap. 1-3 §§ minerallagen, och bergmästaren inte bestämmer annat. Enligt bergmästarens bedömning föreligger inte skäl att i förvarande ärende bestämma annat. Ställs inte säkerhet enligt 7 kap. minerallagen ska dock beslutet ha vunnit kraft innan tillträde sker.

Bergmästaren kan avslutningsvis även konstatera att koncessionsbesluten har vunnit laga kraft.

Förrättningen förklaras därmed avslutad i och med detta beslut.

Övrig information

Förrättningen har ägt rum vid Bergsstatens kontor i Luleå. Förrättningsman har varit bergmästare Helena Kjellson och denne har biträttats av juristen Fredrik Hedemalm.

Delgivning

Berörda fastighets- och övriga kända sakägare delges detta beslut genom vanlig delgivning med delgivningskvitto. Bergmästaren beslutar att övriga som har rätt att överklaga beslutet ska delges detta genom kungörelsedelgivning i ortstidningen Norran samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Den som delges detta beslut genom vanlig delgivning med delgivningskvitto kan överklaga beslutet till Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet (se bilaga 2).

Den som delges detta beslut genom kungörelsedelgivning kan överklaga beslutet till Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt. Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten senast den 28 oktober 2022 (se bilaga 3).

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av juristen Fredrik Hedemalm.

Helena Kjellson

Fredrik Hedemalm

En kopia av beslutet sänds till Länsstyrelsen i Västerbottens län, Lantmäteriet och Skellefteå kommun.

Bilagor

Bilaga 1, Karta

Bilaga 2, Överklagandehänvisning, vanlig delgivning genom delgivningskvitto

Bilaga 3, Överklagandehänvisning, delgivning genom kungörelsedelgivning

LENA PRINZÄL UTMÖN DESIGNATIONENS FÖRESLAG AV 17 MARS 2020 UTMÖN 25-207-2018

766 000 ME

765 000 ME

764 000 ME

763 000 ME

7 214 000 mN

7 213 000 mN

7 212 000 mN

7 214 000 mN

7 213 000 mN

7 212 000 mN

MANDALAY RESOURCES
BJÖRKALESLERUVAN AB

Ansökan om markanvisning
Till förmån för bearbetningskoncessionerna:
Håbberstorf K nr 1 - 7, Storheden K nr 1
& Nylund K nr 1 i Skellefteå kommun,
Västerbottens län
Fastighetslän 72H 1g SV & SO
Utskriftsformat A3

Skellefteå den 17 mars 2020

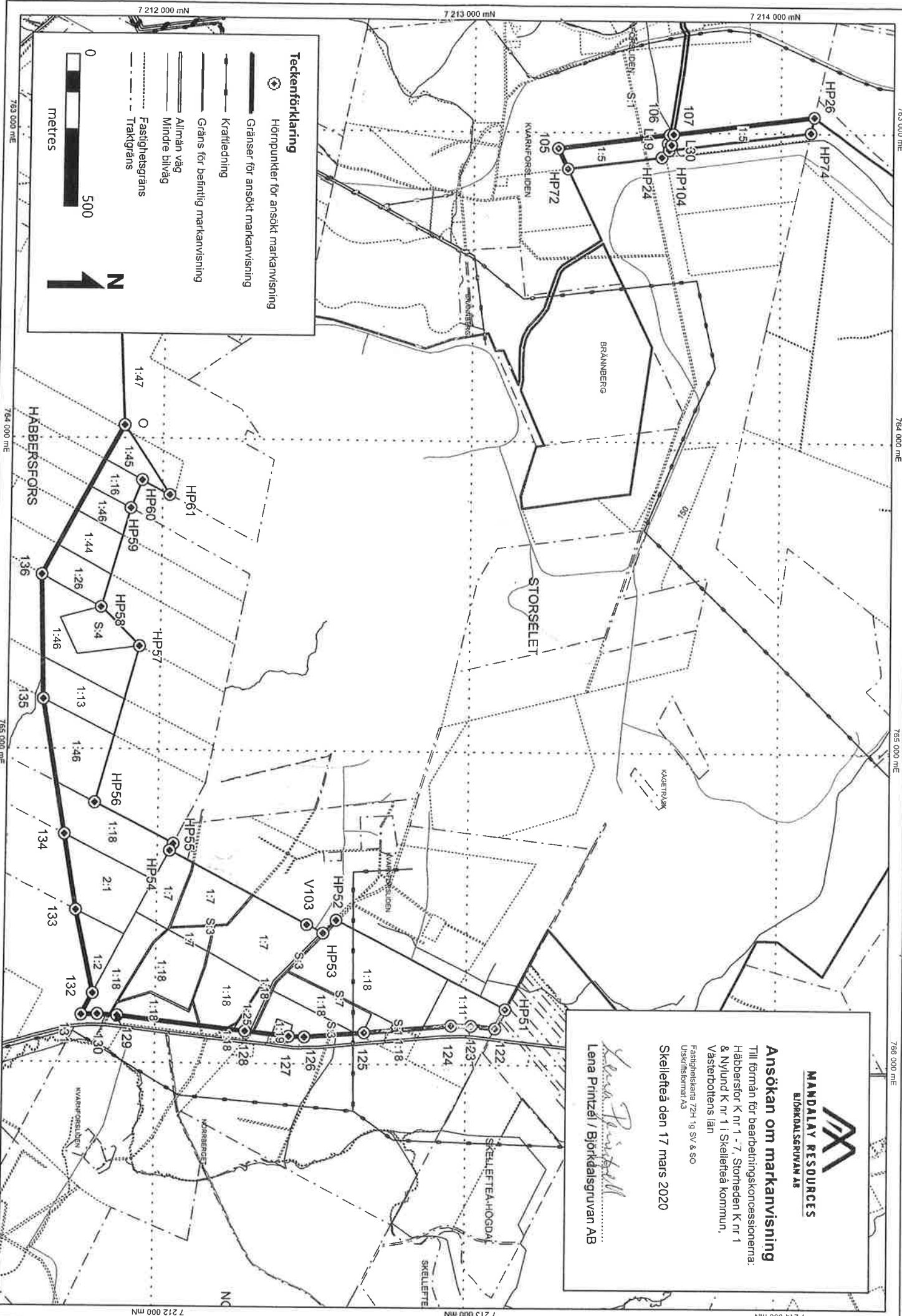
Lena Prinzäl
Lena Prinzäl / Björkåleslervan AB

Teckenförklaring

- Hörpunkter för ansökt markanvisning
- Gränser för ansökt markanvisning
- Kraftledning
- Gräns för befintlig markanvisning
- Allmän väg
- Mindre bilväg
- Fastighetsgräns
- Traktgräns

0 500 metres

N

BERGSSTATEN

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt**.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt **men skickas till Bergsstaten, Varvsgatan 41, 972 32 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.

BERGSSTATEN

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt**.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt **men skickas till Bergsstaten, Varvsgatan 41, 972 32 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska det ha kommit in till Bergsstaten **senast den 28 oktober 2022**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.